

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 541/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Liptákovou, Krmanova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co 80/2016 z 27. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 80/2016 z 27. júna 2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného v 1. rade účastníkom konania vedeného na Okresnom súde Rožňava (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorého je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej 20. augusta 2003 (ďalej len „kúpna zmluva“) medzi sťažovateľom a [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „žalovaná v 2. rade“) a určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej 20. októbra 2003 (ďalej len „záložná zmluva“) medzi žalovanou v 2. rade a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná v 3. rade“). Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 131/2005 z 18. januára 2016 rozhodol, že kúpna zmluva, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v [REDACTED], zapísané na [REDACTED] a [REDACTED], je neplatná. Obdobne rozhodol o neplatnosti záložnej zmluvy. Na základe odvolania žalovaných krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o neplatnosti kúpnej zmluvy a vo výroku o neplatnosti záložnej zmluvy. Súčasne zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola vyslovená neplatnosť kúpnej zmluvy uzavretej medzi mestom Rožňava a žalovanou v 2. rade, tak, že v tejto časti žalobu zamietol, rozsudok vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutie z dôvodov podrobne uvedených v sťažnosti za „svojvoľné, arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, odporujúce príslušnej právnej úprave a právnej praxi, popierajúce právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces“. Podľa sťažovateľa v konaní vo veci samej došlo k procesným a právnym vadám, s ktorými sa krajský súd „vysporiadal alebo nesprávne... alebo vytýkané vady a námietky sťažovateľa úplne ignoroval, žiadnym spôsobom ich nevyhodnotil a svojim postupom sťažovateľovi odoprel právo na spravodlivý súdny proces“. Dôvodom zmätočnosti konania je podľa sťažovateľa nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, konanie bez účasti žalobcu a jeho nesprávne, resp. absentujúce zastúpenie. Porušenie práva na spravodlivý proces a práva na rovnosť strán v konaní vidí sťažovateľ aj v postupe konajúcich súdov pri zmene účasti v konaní na strane žalobcu, „nakoľko o zmene účastníka rozhodnuté nebolo“. Sťažovateľ tiež namieta zmätočnosť potvrdzujúceho výroku napadnutého rozhodnutia v časti neplatnosti záložnej zmluvy, keď krajský súd „zároveň rozsudok v tomto výroku

potvrdil ale pritom znenie tohto výroku fakticky zmenil“. Napokon sťažovateľ vyčíta napadnutému rozhodnutiu, že v ňom *„absentuje akékoľvek skúmanie existencie naliehavého právneho záujmu a skúmanie cieľa a zmyslu podanej žaloby“.* Navyše, krajský súd v napadnutom rozhodnutí *„nesprávne posudzoval a vyhodnotil úroveň ochrany, ktorá by mala byť poskytnutá dobromyseľnému nadobúdateľovi vlastníckeho práva“.*

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.6.2017,č.k. 6Co 80/2016, porušené boli.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.6.2017,č.k. 6Co 80/2016 a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 312,34 €, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je

prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje.

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskoprávnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv napadnutým rozhodnutím. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že 14. septembra 2017 podal proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 80/2016 z 27. júna 2017 dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom je vecne príslušný rozhodnúť Najvyšší súd

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a o ktorom v súčasnom období prebieha konanie.

10. Ak sa za tejto situácie sťažovateľ domáha ochrany uvedených práv na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť jeho sťažnosť odmietnutá pre predčasnosť, pretože o ochrane ním označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáha, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

11. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

12. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017